

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ

УПРАВНИ ОДБОР

ЗАПИСНИК СА 1. СЈЕДНИЦЕ УПРАВНОГ ОДБОРА

ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА НАЦИОНАЛНЕ ПАРКОВЕ

1. сједница Управног одбора Јавног предузећа за националне паркове Црне Горе одржана је дана 27. септембра 2021. године у Управној згради ЈПНПЦГ са почетком у 11.00 часова.

Сједници су присуствовали чланови:

1. Небојша Поповић, предсједник УО;
2. Милица Шљиванчанин, потпредсједница УО;
3. Милоје Шундић, члан УО;
4. Мојаш Ђуровић, члан УО;
5. Стеван Марић, члан УО.

Осим чланова Управног одбора, сједници су присуствовали: Јелена Кљајевић, директорица ЈПНПЦГ, Стеван Раичевић, помоћник директора за финансијске и опште послове, Маринела Ђуретић, савјетница за финансијске послове, Данијела Маџгаљ, савјетница за опште и правне послове, Андрија Маројевић, шеф Службе за опште и правне послове, Перо Поповић, директор Националног парка Дурмитор, Марија Дуловић, директор Националног парка Биоградска гора, Владимир Мартиновић, директор Националног парка Ловћен, Александар Булатовић, директор Националног парка Скадарско језеро, Маринко Барјактаровић, директор Националног парка Проклетије, Маријана Џаковић, стручна сарадница за односе са јавношћу и Радмила Вујотић.

Предсједник је на почетку сједнице поздравио присутне и казао је да коначно имамо УО који је потпун, јер је Влада именовала два нова члана, Мојаша Ђуровића и Стевана Марића, тачније три заједно са њим, поред професора Шундића и Милице Шљиванчанин који су од раније чланови УО. Додао је да сад постоје сви услови да УО ради како треба и да се нада да је ово почетак једног успјешног рада и сарадње у корист Јавног предузећа. Пошто је Јавно предузеће у државном власништву, мора се водити рачуна о државним интересима и ономе што је за добробит свих нас. Сматра да ЈП мора бити успјешна фирма обзиром да управља простором који чини 7-8% територије Црне Горе.

Сходно пословнику о раду, предсједник УО је констатовао да је остварен кворум за рад и одлучивање.

Предсједник је отворио сједницу УО.

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ

УПРАВНИ ОДБОР

Директорица Кљајевић је предложила да се прво расправља о тачкама за чије одлучивање је потребно мање времена, а да се о анализи пословања ЈПНПЦГ у 2021. години и о анализи пословања ресторана Језеро у НП "Скадарско језеро" дискутује на крају.

Предсједник је предложио следећи дневни ред сједнице, који су учесници усвојили.

ДНЕВНИ РЕД

1. *Усвајање записника са 17. електронске сједнице УО ЈПНПЦГ*
2. *Анализа пословања ЈПНПЦГ у 2021. години*
3. *Упознавање са Анексом Уговора о закупу са привредним друштвом АД Солана "Баја Секулић" у стечају из Улциња*
4. *Усвајање Финансијског плана ЈПНПЦГ за 2021. годину*
5. *Одлука о покретању поступка одобравања коришћења дрвних сортимената за потребе националних паркова*
6. *Одлука о покретању поступка продаје дрвних сортимената у дубећем стању становницима у руралним подручјима у НП Проклетије*
7. *Анализа пословања ресторана Језеро у НП "Скадарско језеро"*
8. *Разно - захтјев за помоћ*

Предложио је да се о другој и седмој тачки расправља заједно, с тим што ће се дати закључци за сваку тачку посебно на крају сједнице. Сматра да је тачка број два најважнија и да њу треба прво размотрити, јер ће за расправу о осталим тачкама требати много мање времена.

Тачка 1:

Усвајање записника са 17. сједнице УО ЈПНПЦГ

На Записник са 17. електронске сједнице УО ЈПНПЦГ одржане 10. септембра 2021. године није било примједби. Записник је једногласно усвојен.

Закључак 1.1.

Чланови Управног одбора су једногласно усвојили записник са 17. електронске сједнице УО ЈПНПЦГ.

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ

УПРАВНИ ОДБОР

Тачка 2

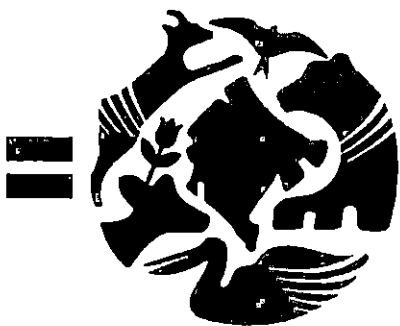
Анализа пословања ЈПНПЦГ у 2021. години

Предсједник је поновио да ће се у склопу ове тачке дневног реда расправљати и о пословању ресторана и нагласио да су ово двије најважније тачке дневног реда.

Директорица је члановима УО доставила материјал: пресјек пословања ресторана и "грубљу" анализу о финансијском пословању предузећа.

Предсједник је констатовао да се материјал не доставља на самој сједници већ пет дана прије њеног одржавања како би се чланови УО могли упознати са њим. Додао је да Јавно предузеће чини пет паркова и Управа. Осим Националног парка Дурмитор, који једини сваке године позитивно послује, навео је и НП Ловћен који је ове године изненађење што се пословања тиче, док остали национални паркови послују негативно. На основу његовог утиска и података које је успио да добије за мјесец дана, јер је било проблема око добијања истих, сматра да је генерално пословање фирме лоше и да је предузеће у организационом и кадровском смислу, а и као бизнис модел потпуно погрешно постављено као и усвојена Систематизација, што је по њему кривица руководећег кадра, а не запослених, јер од менаџмента зависи пословање читаве фирме. Сматра да је ове године изненађујуће лоше пословање НП Скадарско језеро, који би требао да доноси приходе и да помогне да Јавно предузеће боље послује, а не да прави губитке као што је сада случај. Што се тиче ресторана, не сматра успјешним његово пословање ако се узму у обзир остали угоститељски објекти и њихове профитне марже у односу на промет. Поставља се питање је ли ресторан оправдао своју сврху да ради, да ли постоје проблеми организационе природе итд. Констатовао је да је опструиран од кад је дошао у фирму, да не може да добије тражене податке, да није добио ни рачунар, као и да на сајту ЈПНПЦГ и даље стоји неко други као предсједник УО, али сматра да ће се све то исправити. Затражио је мишљење од чланова УО, а и директора националних паркова који су ту главни и од којих највише зависи рад националних паркова, да дају мишљење како виде националне паркове ове године, који су проблеми са којима се сусрећу, што би се могло поправити, и како су задовољни са овогодишњим пословањем.

Директорица Кљајевић се обратила присутнима јер сматра да је ред да им се и она обрати прије директора националних паркова. Жели да демантује оптужбе да је предсједник опструиран што се тиче недостављања материјала. Казала је да се материјал тражи закључком УО, а не лично, и да се материјал за наведене тачке дневног реда сједнице није могао спремити за пет дана од заказивања сједнице него је достављен на самој сједници што је у складу са Пословником о раду УО. Информисала је присутне да јој је у петак у руке дошао папир који је предсједник УО упутио министру и да је тражио да се исти само печатира, без завођења. У допису се предсједник УО обраћа г-дину Ратку Митровићу, ресорном министру, коме износи своје анализе и помиње финансијски план који

УПРАВНИ ОДБОР

је усвојило предузеће, а тај план тек треба да се усвоји на овој сједници. За њу је ово индиција, оправдана сумња, о чему ће вјероватно јавност, а и остали органи бити упознати, као и са начином избора два члана УО и гажењем Статута предузећа. Питала је остале чланове УО да ли су добили предметни допис, јер је упућен у име УО. Казала је да се на основу предсједникове анализе види једино његово незнање, јер Јавно предузеће третира као фабрику односно билетарницу чији је једини задатак продаја карата. Доставила је свима комплетан материјал, анализу онога што се урадило у предузећу као и обраћање које је прочитала присутнима.

Предсједник се захвалио директорици и казао да свако има право да брани себе и да је изнијела низ личних увреда, које су и написане, али да се неће освртати на то.

Што се тиче пословања НП Скадарско језеро предсједник је казао да по резултатима које имамо, али за које се не може изгледа знати да су поуздани, да је овај Парк остварио у најбољем случају око 50% остварених прихода у односу на 2019. годину, 2020. се не узима у обзир због ситуације са коронам. Питао је који су главни проблеми изузетно ниских прохода јер је 2019. године приход био 353.000€, док је ове године приход упола мањи, што није случај са туристима којих је било. Дао је ријеч директору НП Скадарско језеро Александру Булатовићу да каже зашто је то тако и да предочи присутнима своје виђење проблема са којима се сусреће у овом парку.

Директор Булатовић је предочио присутнима проблеме са којима се сусреће за вријеме свог управљања Националним парком "Скадарско језеро". Казао је да су проблеми који су условили лошије пословање: недостатак материјално техничких средстава, опструкције у предузећу, лоша предсезона, лоша финансијска ситуација регионалног становништва које је чинило већи дио посјетилаца парка, малобројност туриста са запада. Навео је и проблем са бродарима који су у сред сезоне одустали од потписивања уговора, што је додатно умањило приход. Указао је на то да су службеници у служби заштите годинама корумпирани, као и да је било више иницијатива за дисциплинске поступке по овом основу. Било је проблема и са запосленима који су у сред сезоне пошли на боловање као знак подршке шефу Службе заштите који је смијењен са ове позиције.

Члан УО Марић се укључио у излагање и казао да је директорица навела да је 30.000€ мањи приход од риболовних дозвола, те не зна да ли је разлог за ово лош рад ресторана или нешто друго. Сматра да се рад може прилагодити ситуацији и да рибари могу да лове рибу и са моторима снаге до 10КС, тако да примјена Закона не би требала да утиче на њих. Казао је да услед недостатка података на основу којих би могао да донесе суд може да коментарише само приходе од риболовних дозвола. По његовом мишљењу сваки парк може да ради и да приходије, јер да неки приватник управља парком био би један од богатих људи. Свјестан је ограничења у пословању којих се ЈП мора придржавати, али он сматра да увјек може нешто боље да се уради.

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ

УПРАВНИ ОДБОР

Директорица Кљајевић се укључила у дискусију и објаснила проблем примјена Закона о сигурности поморске пловидбе и забране коришћења мотора веће снаге од 10 КС што је био разлог да бродари у сред сезоне одустану од потписивања уговора, а то се одразило на приход овог Парка. Казала је предсједнику УО да обрати пажњу на то да ЈП није билетарница, већ му је основна функција да брине о заштити биодиверзитета. Додала је да је самоиницијативно доставила податке члановима УО, кад је видјела тачке дневног реда и као и да јој исти до сад нису били тражени закључком УО. Директорица Кљајевић је предочила проблеме које ово предузеће има при наплати карата и појаснила је да се наплата врши само на пар мјеста, као и да је јако тешко контролисати продају карата на броду, јер Јавно предузеће наплаћује карте само људима који крстаре Скадарским језером. Услед недостатка људства, повила и средстава једино што се може урадити када се примјети на камери већа продаја карата је да надзорна служба пође на брод и преконтролише број продатих карата. Додала је да су запослени на продајном пункту на Ријеци Црнојевића карте продавали на пристану без обезбјеђење кућице на јако високим температурама. Успјех је што се од ове године законски могу раскинути уговори са бродарима који их не поштују. Свјесна је да због малих плата запослени прибјегавају лакшем начину зараде, али исто тако је јако тешко пронаћи доказ и доказати нечију кривицу. Кад се неко макне са одређеног мјеста потребно му је наћи адекватно радно мјесто у складу са стручном спремом. Покренуто је доста дисциплинских поступака који су предати на решавање адвокатској канцеларији, али су пропадали због непотпуне документације. Додала је да је у току измјена Закона о заштити природе и да није било негативног убјеђења од стране предсједника да би га упознала са с начином пословања предузећа и свим проблемима са којима се оно суочава.

Потпредсједница Шљиванчанин је додала на је на четвртој страни директоричиног извјештаја образложено негативно пословање НП Скадарско језеро. Сматра да би за следећу сједницу требали имати што детаљније податке, да би се видјело од којих активности долазе приходи и направити компарација. На основу извјештаја који им је директорица доставила види се један од разлога због којих је дошло до смањења прихода, али како су дати кумулативно јако је тешко је сада судити.

У дискусију се укључио члан УО Милиоје Шундић и казао да се мора знати структура прихода да би се компарирали подаци из неколико година. Потребно је знати што су приходи од улазница, што од дозвола, што од туризма и сл. и онда их компарирати и видјети гдје је проблем и на основу тога га решавати. Ово се у кумулативној анализи не види. Додао је да би било добро да се за неку од наредних сједница припреми извјештај за овај начин.

Маринела Ђуретић, саветница за финансијске послове, је казала да до 2018. године НП Скадарско језеро није остваривало приходе од наплате улазница. Проблем је био у контроли наплате улазница јер су надзорници који су овај посао радили налазили начине да не прикажу све продате карте тј. приходе од њих. Нема информација да ли је и сад таква ситуација, али сматра да је од кад је уведен

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ

УПРАВНИ ОДБОР

софтвер за наплату улазница 2019. год дошло до наглог скока у наплати. По њој је лоша наплата улазница ове године што излетничког туризма ове године није био у обиму од претходних година. Није било организованих група од агенција, што чини гро прихода од улазница. Проблем је што агенције склапају директно договор са бродарима, који због лоше финансијске ситуације и неизвјесне сезоне нису потписивали уговоре са ЈП.

Члан УО Ђуровић је казао да су подаци приоритетни и кад буду располагали са конкретним подацима моћи ће се дискутовати и доносити одлуке. Сматра да није било довољно времена да се упозна са подацима, јер су подаци достављени на самој сједници.

Предсједник УО је констатовао да су приходи које је остварио НП Скадарско језеро дупло мањи. Питао је како савјетница за финансијске послове образлаже смањене приходе од улазница мањим бројем туриста, кад сви знају да је туриста било, а и сам се увјерио у то када је пар пута био у посјети НП Скадарско језеро. На крају је предложио да се расправа о овој тачки дневног реда, као и расправа о пословању ресторана одложи за петак када очекује да ће од служби предузећа добити све тражене податке, упоредно бар за задње четири године.

Директор НП Дурмитор Перо Поповић је упознао присутне са пословањем овог националног парка за период 1.1-24.9.2021. године и казао да су приходи које је овај парк остварио 742.437 еура, а расходи 281.895 еура тј. да је добит 460.542 еура, око 70%. На предсједничково питање зашто је била лошија наплата улазница у односу на 2019. годину директор Поповић је појаснио да су 80% посјетилаца чинили људи из региона и домаћи гости, те да је изостала посјета гости из Русије, Пољске и из западне Европе. Најбољи показатељ за ово је приход од рафтинга, који је за 2019. годину износио 334.283 еура, а за исти период у овој години приход од рафтинга је био 190.000 еура, што је 150.000 еура мање. До 6. мјесеца приход који је Парк остварио је био јако лош, за разлику од 2019. године кад је у 5. мјесецу приход од рафтинга био 23.000 еура; док је у 2021. године био 5.000 еура. Други разлог лошије наплате је и што предсезоне није било, а и снијег је тек крајем маја кроз очишћен.

Предсједник Поповић је казао да је нелогично да директорица ТО Жабљак каже да је сезона била одлична и да је било 13% више туриста него у рекордној 2019. год, а у НП Дурмитор је била 30% лошија. Директор НП Дурмитор Перо Поповић је поновио да је проблем структура гостију, јер странци чине 90% посјетилаца који иду на рафтинг. Остварен приход од наплате карата у овој години је 486.000 еура, док је приход у 2019. години износио 716.000 еура. Упознао је присутне да се наплата карата врши и на рафтингу. Није било агенцијских посјета, што је још један од разлога лошије наплате. Додао је да постоје улази у парк који се не могу контролисати, као и то да су поједини грађани одбијали да плате улаз.

УПРАВНИ ОДБОР

Директорица Кљајевић је казала да је проблем што надзорници, иако им Закон омогућава да имају средства принуде, не могу ништа да ураде да спријече незаконите радње. Криволовци пролазе поред њих са упереним снајпером, док су их на Скадарском језеру гађали остима. Надзорници имају право само 20 минута да задрже особу, ако могу, док не дођу инспектори. Указала је на проблем са локалним становништвом које Јавно предузеће доживљава као непријатеља и фактор ограничења. Сматра да је потребно наћи мјеру и баланс у сарадњи са њима.

Члан УО Ђуровић је питао да ли је било и колико је било интерних контрола из Управе у вези са наплатом улазница, и казао да је раније била пракса да запослени из Управе контролишу вршење наплате карата. Директор је казао да он и пар колега сваки дан, одређени временски период, контролишу наплату. Директорица је појаснила да је било интерних контрола и да је то посао супервизора, али да тренутно нема тачан број извршених контрола. Члан УО Ђуровић је казао да је проблем криволова уствари проблем законске природе и док се закон не промијени тешко ће се нешто битније у сузбијању криволова урадити, без обзира на број акција. У питању су системске грешке.

Члан УО Милоје Шундић се укључио у дискусију и казао да се донио Правилник о алкотестирању због надзорника, али је било опструкције тестирања, јер је неко запосленима дојављивао да долази контрола. Он сматра да је потребно да ово ради лиценцирана фирма. Дobar потез у сузбијању криволова је било јавно навођење имена процесуираних људи. Додао је да посао надзорника није лак, јер у вршењу свога посла долазе у конфликт са комшијама, пријатељима, рођацима. Сматра да треба добро размислити и наћи начин да се ово доведе у ред, јер је јако осјетљиво и компликовано питање. Казао је да су тражили су од људи из МУП-а да се ЈП додијели полицајац који је увијек онлине и који ће долазити за 15 минута кад се ухвати криволовац, али нису добили позитиван одговор на ово. Мисли да је зато и усвојена мјера да мотори не могу бити веће снаге од 10 КС, да криволовци не би бјежали, уз примарну мјеру да се не узнемиравају животиње.

Предсједник Поповић је замолио директора НП Дурмитор да се за следећу годину направи план како би се побољшала наплата у овом парку.

Марија Дуловић, директорица НП Биоградске горе је казала да је лично задовољна оствареним резултатима овог националног парка и да су они близу резултата из 2019. године за коју сви сматрају да је рекордна, обзиром да је примарни циљ овог националног парка заштита природе и њеног екосистема чему су бескомпромисно посвећени. Резултати овог парка нису изолован случај већ су последица сарадње са локалним заједницама и другим релевантим стејк холдерима. Структура гостију из 2019. и 2021. године се увелико разликује. У 2019. години је било организованих тура из Русије, Израела и Кине који су махом посјећивали сваки парк, док су ове године гости углавном били

УПРАВНИ ОДБОР

из региона, а који су на срећу посјећивали Биоградску гору. Разлика у структури гостију у 2019. и 2021. се увелико разликује што се јасно се види на основу ваучера. Сматра да продаја улазница зависе од агенција. Навела је примјер агенције East West Voyage која је први пут ове године довела госте из Америке и која ће имати још пар организованих тура. Као проблем продаје улазница је навела и то што се агенције нису смјеле усудити да, на основу 2020. године и цијеле епидемиолошке ситуације, склапају уговоре са авио компанијама и са другим агенцијама у иностранству како би довеле госте у Црну Гору. У току 2019. године у Колашин су свакодневно долазила четири аутобуса гостију из Кине што се позитивно одражавало на посјету НП Биоградска гора. Ове године је била смањена посјета локалног становништва, што се показало као позитивно, обзиром да су ранијих година правили проблеме са буком, организовали су журке, и сл. Што се криволага тиче за сад се држи под контролом, иако је свака послата пријава суду одбијена уз образложење да нема елемената кривичног дјела, без обзира на Закон о националним парковима. Сматра да бројке нису најважније, и да би се требали позабавити другим стварима. Конкретно гости који посјете НП Биоградску гору су разочарани путем од моста до језера, који је јако оштећен. Додатни проблем је тај што је пут некатегорисан. Навела је да је овај проблем је наслеђен, као и дотрајали мобилијар у Парку. Нада се да ће се на сједници која би требала ускоро да се одржи овај пут категорисати. Предочила је велики проблем за рад овог парка, а то је што је већи дио у првој зони и Агенција за заштиту животне средине не дозвољава у њој било какве активности. Ово такође проузрокује проблем за обезбјеђивање огрева за локално становништво које се налази у Доловима, као и за службу заштите која је 365 дана, 24 сата дневно на терену. Нада се да ће се уз сарадњу са Тика агенцијом промијенити комплетан мобилијар, санирати сплав и надстрешнице: Сматра да се морају обезбиједити гостима адекватни услови при посјети парку, а након тога радити анализе и сумирати резултати. Љетос се једна надстрешница морала уклонити што због сигурности гостију, што због сигурности запослених.

Члан УО Милоје Шундић је казао да су покушали са предсједником општине да договоре санацију некатегорисаног проблематичног пута. Међутим општина није могла изаћи у сусрет ЈП, јер немају надлежност над овом врстом путева, те не би могли обезбиједити средства. Мисли да су тада пропустили прилику да сазнају колико би коштала ревитализација пута, не комплетног пута, већ само најоштећенијег дијела и сматра да би се то требало ставити у план расхода ЈП. Санацију је потребно урадити уз дозволу Агенције. Сматра да је за смањење прихода у НП Скадарско језеро један од разлога и тај што земљиште у државном власништву за постављање привремених објеката није дато у закуп. Директорица је казала да је ЈП требало да се бави превозом путника, те је предсједник указао на нелогичност приче о заштити природе, а увелико се планирају бизниси, туризам, превоз путника и говори се да то није важно. Директорица је казала да предсједник има погрешан приступ анализи пословања, јер се само бавио финансијама, док је осталим аспекте занемарио. Туризам је један од

УПРАВНИ ОДБОР

извора финансирања ЈП, а примарна функција је заштита природе. На држави је да уреди начин финансирања и основну дјелатност овог предузећа.

Предсједник УО Попвић је казао да је НП Ловћен направио ове године боље резултате него ранијих година. Владимир Мартиновић, директор Националног парка Ловћен је задовољан подацима, али сматра да су могли бити много бољи, јер се 2019. године до 13. јула наплата вршила на два пункта у коректним условима за запослене. Проблем је сад што се наплата од 13. јула 2019. године врши на излазу из парка, да би се посјетиоцима послије километар поново наплаћивао улаз у Маузолеј. Приоритет овог парка је заштита животне средине и строго контролисано коришћење добара националних паркова, али сматра да би резултат био много бољи да се наплата вршила као раније на два наплатна пункта. Закључио је, након састанка са мјештанима, да би проблем наплате улаза могао бити проблематичан у наредном периоду, јер је могуће да ће бити спријечена наплата на мјесту на којем се сада врши. Служба заштите овог парка је коректно радила свој посао. Постоји 30 и више забиљешки за нелегалну градњу и за нелегалан лов. Проблем је што се наплата може вршити још кратак период, док вријеме омогућава, јер запослени наплаћују улаз из аутомобила на отвореном. Нагласио је да се проблем наплате улаза у парк мора под хитно ријешити, посебно јер је то један од највећих извора прихода. Члан УО Ђуровић је питао да ли постоји могућност јединствене карте за улаз НП и Маузолеј, јер неки посјетиоци одбијају да плате улаз у Маузолеј, на што је директор казао да је то тешко изводљиво, јер различито показују приходе и по њима је сезона лошија него у Националном парку "Ловћен". Сматра да ће на крају године парк ипак бити у минусу, без обзира на садашње позитивно пословање. Недостају садржаји којима би се обогатила понуда овог парка на што се мора обратити пажња.

Члан УО Марић се укључио у дискусију и предложио да се мјештанима и њиховим породицама да пропусница за бесплатан улаз у парк, али му је указано на проблем легитимисања чиме би се доказало право улаза. Директорица је предочила проблем наплате паркинга чиме је смањен један од додатних прихода. Казала је да су укинута бесплатна дани уласка у паркове како би се повећао приход. Предсједник УО се захвалио директору парка на излагању.

Предсједник Поповић је казао да је НП Проклетије најмлађи национални парк; да има предивну природу, али да је његова позиција вјероватно отежавајућа околност у смислу посјете. Трошкови у овом парку су највише везани за радну снагу, док су приходи, који нису велики, углавном од наплате улазница. По њему би овај парк тешко био самоодржив.

Маринко Барјактаровић, директор Националног парка Проклетије је казао да је отворен за сарадњу и да су објективни проблеми пословања овог парка ти што је Национални парк "Проклетије" био под **стакленим звоном. Цијена улазнице се није могла повећати због неуспјеха одлуке о висини**

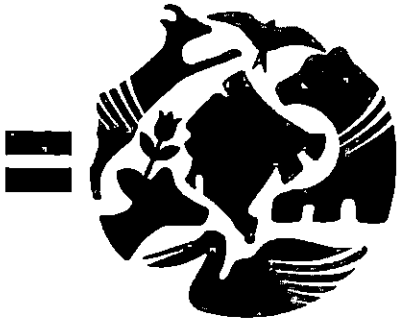

УПРАВНИ ОДБОР

накнада. Сматра да је јако је важно да се одлучи да ли ће овај парк био туристички бренд или ће бити заштићена зона. Навео је примјер Хридског језера од кога се приходује само од наплате улазнице од једног еура, на што је члан УО Ђуровић казао да се до њега не би могло ни доћи, јер је оно резерват природе и да се не може комерцијализовати. Директор је казао да држава тражи да паркови буду профитабилни, што је тешко обзиром на ова ограничења. Казао је да има доста запослених које не може да упосли. По њему је једини начин да овај парк доноси приходе да се комерцијализује. Казао је да локална заједница има велика очекивања од националних паркова и указао на лошу инфраструктуру у Парку. Предочио је проблем реализације продаје санитара и казао да су паркови на губитку, јер шума лежи непродата од маја. Додао је да се први пут локалном становништву продаје дрво у дубећем стању из шуме у државној својини. Сматра да овај потез има двоструку добробит, зарадиће се новац и изаћи локалном становништву у сусрет и задовољити њихове потребе. Казао је да овај Парк остао ускраћен за накнаде од привремених објеката, јер није усвојен Програм објеката привременог карактера зато што катастар општине Гусиње није дигитализован.

Предсједник је још једном поновио и нагласио да је фирма са оваквом организацијом нефункционална, да треба да се другачије постави, кадровски, организационо. Казао је да бизнис план треба да изгледа другачије, да су плате радника јако лоше и да је просјечна плата је 350 еура, што је на нивоу џепарца. Плате морају бити веће да би се повећао радни елан запослених. Повећање примања мора да одобри Министарство финансија, које је раније ове године одбило усвајање колективног уговора због негативног пословања предузећа. Трансформацију фирме је потребно урадити баш из овог разлога, јер да би радници били задовољни потребно им је обезбиједити одговарајућа примања. Сматра да им се мора предочити план и визија како ово предузеће треба да изгледа. Што се њега тиче, ако држава одлучи, у реду је да не не наплаћује улаз у све паркове, али док је оваква ситуација као сад потребно је да се понашамо и тржишно, а не расипнички уз констатацију да се предузеће сусреће са пуно проблема. Сматра да би се тражило усвајање колективног уговора од Министарства финансија мора се показати да ово предузеће има неку здраву причу, што тренутно није случај. Треба се потрудити да следећа сезона буде много боља, како би се показала озбиљност фирме и тиме омогућило повећање плата, што зависи од руководног кадра.

Директорица је образложила да су промјеном власти постојали одређени договори на већој инстанци који су морали да се испоштују и да је у складу са тим рађена систематизација ЈП. Предсједник не сматра да је ово оправдање за лоше резултате. Циљ треба да буде домаћинско пословање. Директорица је казала да је домаћинско пословање њихова намјера од самог почетка и да је од предсједника очекивала конкретне планове у орјентацији пословања националних паркова. По њој се предсједник бави само приходима предузећа и третира га као билетарницу. Сматра да држава ово предузеће не види као самоодрживо, јер им је сугерисано да се не иде превише ка

УПРАВНИ ОДБОР

туризму и да се од заштићеног подручја не прави вашариште. Мора се испоштовати UNESCO подручје, одређене забране и ограничења у управљању овим Јавним предузећем, али да је то дио којим се држава мора бавити. Сматра да се мора мијењати Закон о заштити природе и Закон о националним парковима, као и да се мора направити план и трансформација овог предузећа, гдје ће се одредити да ли ће бити агенција или нешто друго.

Члан УО Марић је казао да је његов посао који ради већ 12 година заштита риба, ихтиофауне, и ако је циљ предузећа да се штити природа од неког новца, сматра да се новац мора обезбиједити било да га држава омогући или да га предузеће само заради, јер без новца не може бити ни заштите. Не види начин на који запослени са платом од 250 еура могу штитити природу. Додао је да не види мотив надзорника да се носе са снајперима и пиштољима и да буду поштени са оваковом платом. Гарантује да је надзорник приморан да размишља како да нелегално додатно заради бар још 100 еура, јер он који има плату 380 еура не би могао нормално да функционише без помоћи родитеља. Без новца ни заштита природе не може бити адекватна. У националним парковима у окружењу плате су много веће, а баве се и заштитом и туризмом. Додуше и улазнице су много веће.

Маринела Ђуретић, савјетница за финансијске послове, је дала добронамјерну сугестију гдје би предсједник УО могао највише да утиче, а могла би да буде добра основа за израду будућег финансијског плана и грађења стратегије у коме правцу би могло предузеће да се определи. Законом о националним парковима је дозвољена наплата многих накнада на простору паркова које се сад не наплаћују, тачније били смо спријечени у томе. У закону стоји да можемо на простору парка да наплаћујемо накнаду за далеководе, водоизворишта и др. Министарство финансија је било то које је заустављало да ми кроз одлуку о накнадама дефинишемо висину накнада које ће да се фактуришу. Општинама је дозвољено да наплаћује 3 еура по метру далековода, а нас у томе ограничавају, јер општине то већ раде. Што се овога тиче подијељене су надлежности и општина наплаћује дио који је на територији општине, а није у парку. Значи оно што је у националном парку не наплаћује нико и изузето је од накнаде. Сваки покушај, да у складу са законом, наплатимо одређене накнаде Министарство финансија би зауставило уз оправдање да угрожавамо приватнике. Телеком, Мтел и остали оператери су се штитили од нас годинама. Успјели смо уз измјене на државном нивоу да у Одлуци усвојимо наплату накнаде од Телекома, Мтела и других оператора, али је усвајање Одлуке заустављено. Има доста простора и да се не промијени Закон гдје можемо да дефинишемо накнаде које су нам Законом дозвољене да наплаћујемо, а ми их не наплаћујемо и гдје постоји простор за остваривање додатних прихода, а да није туризам. Ово раде остали национални паркови у региону и дата им је надлежност коју ми у нашој држави немамо. Сматра да би предсједник УО могао да дјелује и да нађе простор у разговору са Министарством финансија, Владом јер је директна линија до њих, да се све ствари промијене, да се приступ промијени и на крају можда се и нађе стратешко

УПРАВНИ ОДБОР

опредјељење за ЈП. У Хрватској је на нивоу Владе донијета одлука да се уложи 5 милиона еура у паркове како би могли да доносе приходе. Средили су инфраструктуру и све пратеће проблеме којих ми имамо на извоз, а немамо путеве, мобилијар, ни тоалете, тачније никакву инфраструктуру за посјетиоце. За ово су потребне велике суме новца које ми не можемо да зарадимо. Оно што ЈП заради једва покрије зараде и ако успије нека јавна набавка да се реализује. Члан УО Ђуровић је казао да је ово регулисано Законом о заштити животне средине гдје се каже да загађивач плаћа. Међутим тај механизам не функционише.

Предсједник је предложио закључке за ову тачку дневног реда. За предложене закључке су гласала три члана УО, предсједник и чланови Марић и Ђуровић, док је потпредсједница гласала против, а члан УО Шундић је био уздржан. Шундић је казао предсједнику да мисли да је ове закључке донио прије сједнице и да је очекивао да ће они бити другачији послије дискусије и података који су добијени на сједници. Сматра да су закључци претјерани и не слаже се са њима као и да се треба кроз разговор заједнички наћи решење и то без осуђивања.

Директорица је тажила више времена за припрему тражених података, јер стручне службе имају текуће послове, док се о пословању ресторана може дискутовати сада. Изразила је заљење због тренутне ситуације и додала је да је ту за све што треба. Препоручила је предсједнику да прочита стратешка документа предузећа и да не заборави да је примарни циљ ЈП заштита простора и очување националних паркова, а не профит.

Закључак 2.1.

УО констатује да су чланови УО ЈПНПЦГ, а које је именovala Влада Црне Горе, од стране директорице и менаџмента предузећа ускраћени за достављање релевантних, тачних и вјеродостојних информација о пословању предузећа, чиме је прекршен Статут ЈПНПЦГ, као и Пословник о раду УО према којима су директор предузећа и стручне службе предузећа дужни да члановима УО доставе тражене податке о пословању предузећа најмање пет дана прије дана у којем се планира сједница УО.

Закључак 2.2.

УО констатује да је онемогућавањем члановима УО да врше контролну функцију и мониторинг рада предузећа, тиме посредно ускраћена и Влада ЦГ да има увид у пословање предузећа чији је власник и које је основала. Додатно, ускраћивањем релевантних и тачних информација УО је онемогућен да врши своју основну функцију – да буде орган управљања предузећем.

УПРАВНИ ОДБОР

Закључак 2.3.

УО констатује да је стање у ЈПНПЦГ веома забрињавајуће у свим аспектима, те да је према нацрту Финансијског плана за 2021. годину, предвиђено да ЈПНПЦГ без субвенције државе оствари пословни минус у износу од преко милион евра, што представља један од најгорих пословних резултата од оснивања предузећа.

Закључак 2.4.

Управни одбор констатује да је нарочито алармантна ситуација са НП "Скадарско језеро" у ком је за првих 9 мјесеци забиљежен губитак од око 100.000 евра, што представља изразито негативан пословни резултат НП "Скадарско језеро" које је 2018. и 2019. пословало позитивно.

Закључак 2.5.

Управни одбор сматра да је главни разлог за лош пословни резултат предузећа у 2021. години несавјесно и незнањинско управљање менаџмента предузећа, али и неадекватно спроведена систематизација чији је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији донешен 26.03.2021 године. Нарочито су проблематични одабир и структура руководећег кадра.

Закључак 2.6.

УО констатује да због опструкције менаџмента предузећа када је у питању добијање релевантних и тачних информација није у могућности да сагледа утицај политике запошљавања током 2021. год на трошкове предузећа и његову финансијску позицију.

Закључак 2.7.

Управни одбор констатује да је због свега потребно хитно ангажовати екстерног ревизора како би се утврдили прави биланси предузећа.

Закључак 2.8.

УО задужује менаџмент да достави УО све податке у вези са пословањем ЈПНПЦГ (упоредно пословање за претходних пар година); као и све податке о пословању ресторана у НП Скадарско језеро.

УПРАВНИ ОДБОР

Тачка 3

Упознавање са Анексом Уговора о закупу са привредним друштвом АД Солана "Бајо Секулић" у стечају из Улциња;

Предсједник је казао да је УО раније у току године донио Одлуку да ЈП неће више да управља Соланом, али да је у договору са Министарством продужено управљање Соланом до 1.2.2022. године. Цитирао је дио из дописа који је потписао министар Ратко Митровић и додао да је очекивао је да ће УО бити упознат са овим прије потписивања Анекса. Овако су се из медија сазнали за његово потписивање.

Директорица је појаснила да је Министарство иницирало састанак на коме је договорено потписивање Анекса којим ЈП наставља да управља овим парком природе, јер општина Улцињ тренутно нема капацитета за то, а држава није могла да остави Парк природе без управљача.

Члан УО Ђуровић је додао да је Солана вјештачки парк природе који не може да функционише ако нема прераде соли. Зато пумпе морају да раде да би живи свијет могао да опстане.

Члан УО Марић је додао да је био у посјети солани у Италији која се налази у близини ушћа ријеке По и тамо им је објашњено да приватне фирме и велике компаније донирају новац да се могу обављати минимални услови рада, тачније симулира се производња соли.

Предсједник је предложио закључак за ову тачку дневног реда.

За усвајање предложеног закључак су гласали сви чланови УО.

Закључак 3.1.

УО се упознао са Анексом уговора о закупу са привредним друштвом АД Солана "Бајо Секулић" у стечају, према којем ЈПНПЦГ продужавају закуп имовине привредног друштва АД "Бајо Секулић", из Улциња, до 01.02.2022. године.

УО констатује да чланови УО ЈПНПЦГ нису били упознати са састанком одржаним 1.9.2021. године у Министарству екологије, просторног планирања и урбанизма, а на којем је договорено да се Уговор о закупу продужи за период до 1.2.2022. године, те да су о овом договору сазнали из средстава јавног информисања.

Тачка 4

Усвајање Финансијског плана ЈПНПЦГ за 2021. годину

Предсједник УО је дао ријеч Стевану Раичевићу, да образложи Финансијски план.

УПРАВНИ ОДБОР

Стеван Раичевић, помоћник директора за финансијске и опште послове је казао да би или одложио усвајање Финансијског плана или сад одрадио измјене које би ушле у записник. Проблем у Финансијском плану је био у вези са нето зарадама и порезима на њих. Предлог је био да зараде иду на 980.000 еура, док се касније радом дошло до цифре од 1.400.000 еура, да би на крају ова цифра износила 1.100.000 еура. Приказано пословање за ову годину којим би ЈП завршило пословање у плусу од 159.885 еура не би било добро него би новим финансијским планом резултат био 469.885 еура. Промјеном ове ставке у Финансијском плану могуће га је усвојити на следећој сједници.

Члан УО Марић је додао да је 5.000 еура за боловање приказано у трошковима, а то не би требало да буду трошкови. Појашњено му је да су за Јавно предузеће то трошкови, јер се само рефундирају трошкови за породилско боловање.

Предсједник је предложио закључке за ову тачку дневног реда.
За усвајање предложених закључака су гласали сви чланови УО.

Закључак 4.1.

УО одлаже усвајање Финансијског плана за 2021. до следеће сједнице УО када се очекује добијање релевантних и прецизних података о пословању предузећа.

Закључак 4.2.

УО задужује менаџмент да достави коригован или нови Финансијски план за 2021. до следеће сједнице УО.

Тачка 5

Одлука о покретању поступка одобравања коришћења дрвних сортимената за потребе националних паркова

Предсједник је казао да је формирана комисија која је сагледала потребе националних паркова за техничким и огрјевним дрветом и да је на основу тога направљена предметна Одлука. Управни одбор је Одлуку о покретању поступка одобравања коришћења дрвних сортимената за потребе националних паркова једногласно усвојио.

Закључак 5.1.

УО је усвојио Одлуку о покретању поступка одобравања коришћења дрвних сортимената за потребе националних паркова.

Одлука је заведена под бројем 01-2916 од 30.09.2021. године.

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ

УПРАВНИ ОДБОР

На основу члана 19 Статута Јавног предузећа за националне паркове Црне Горе Управни одбор овог предузећа на сједници одржаној дана 27.09.2021. године, донио је

ОДЛУКУ

о покретању поступка одобравању коришћења дрвних сортимената за потребе националних паркова НП Ловћен, НП Биоградска гора, НП Дурмитор, НП Проклетије и НП Скадарско језеро

Покреће се поступак одобравања коришћења дрвних сортимената за потребе националних паркова НП Ловћен, НП Биоградска гора, НП Дурмитор, НП Проклетије и НП Скадарско језеро, које ће се користити за одржавање објеката, израду мобилијара и огријев, у количини од 45,00 м³ техничког дрвета и 100,00 м³ огријевног дрвета.

Саставни дио ове одлуке чини Извјештај број 03-2856 од дана 23.9.2021. године, комисије која је утврдила количине и цијене дрвета које ће се користити за потребе националних паркова.

Преко ресорног министарства иницирати поступак давања сагласности Владе Црне Горе на ову Одлуку.

Одлука ступа на снагу даном доношења.

Тачка 6

Одлука о покретању поступка продаје дрвних сортимената у дубећем стању становницима у руралним подручјима у НП Проклетије

Предсједник је казао да је на основу пристиглих захтјева становништва дозначена државна шума, санитар за потребе продаје руралном становништву.

Директор НП Проклетије је казао да ће због цијене, вјероватно, одређени број људи одустати од куповине. Ипак сматра да ће се овим поступком три ствари регулисати: приход за паркове, задовољавају се потребе руралног становништва и ослобађамо се санитара који би временом правио проблем због болести и штеточина.

Управни одбор је Одлуку о покретању поступка продаје дрвних сортимената у дубећем стању становницима у руралним подручјима у НП Проклетије једногласно усвојио.

Закључак 6.1.

УО је усвојио Одлуку о покретању поступка продаје дрвних сортимената у дубећем стању становницима у руралним подручјима у НП Проклетије.

Одлука је заведена под бројем 01-2917 од 30.09.2021. године.

На основу члана 19 Статута Јавног предузећа за националне паркове Црне Горе; члана 24 и 25 Закона о националним парковима (Сл. лист ЦГ бр.28/14, бр.39/16), члана 78 Закона о шумама (Сл.лист ЦГ бр. 74/10, бр. 40/11, бр.47/15) и Интерне процедуре за спровођење дознаке стабала, пријема и продаје дрвних сортимената из шуме државној својини у руралним подручјима бр. 01-2738 од 3.10.2018.године Управни одбор Јавног предузећа, дана 27.09.2021. године усвојио је,

УПРАВНИ ОДБОР

ОДЛУКУ

о покретању поступка продаје дрвета у дубећем стању, становницима у руралним подручјима НП Проклетије

Даје се сагласност за споровођење поступка продаје дрвне масе у НП Проклетије, по захтјевима становника у руралним подручјима, укупне дрвне масе у дубећем стању 1377,62 м³, од чега 1250 м³ четинара и 34 м³ лишићара.

Саставни дио ове одлуке чине Иницијатива за покретање поступка продаје дрвних сортименета за потребе становништа у руралним подручјима бр.1002/4 од 14.09.2021.године, Записник бр.989/21 од 13.09.2021.године, обавјештење Општине Гусиње бр. 01/1-102 од 19.07.2021.године, појединачни захтјеви за куповину огревног дрвета из шуме у државној својини.

Задужује се директорица Јавног предузећа за националне паркове Црне Горе да у складу са Интерном процедуром за споровођење дозанаке стабала, пријема и продаје дрвних сортименета из шуме у државној својини у националним парковима – за потребе становништа у руралним подручјима бр. 01-2738 од 03.10.2018.године, спроведе даљи поступак продаје дрвета.

Продају дрвета извршити по цијенама дефинисаним Одлуком Владе Црне Горе о утврђивању цијена за куповину дрвних сортименета за сопствене потребе становништва у руралним подручјима (Сл.лист ЦГ бр. 17/13).

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања.

Тачка 7

Анализа пословања ресторана Језеро у НП "Скадарско језеро"

Предсједник УО је предложио да се и дискусија о пословању ресторана одложи за следећу сједницу, за када очекује и потпуније податке од менаџмента, али је директорица Кљајевић казала да сматра да су тражени подаци довољни да се о њима расправља на овој сједници. Жели са овим да упозна нове чланове УО иако сматра да су нелегално изабрани гажењем Статута. Жао јој је што их је неко увукао у игру.

Предсједник је замолио Стевана Раичевића, помоћник директора за финансијске и опште послове да каже нешто о достављеној анализи пословања ресторана.

Раичевић је казао да се не би сложио са начином на који је одрађена приложена анализа. У анализи стоји да је очекивана добит 44.302 еура, гдје су урачунати тренутно стање пића и хране, што је биланс стања а не пословања тј. онога што је набављено и продато. Значи 170.719 еура су приходи, док су 164.822 еура расходи, што значи да је добит на крају сезоне 5.897, од чега треба одузети рачун за воду и као крајња добит предузећа остаје сума од око 3.000 еура. У супротном да је неко прије три дана поручио 100.000 еура робе предузеће би толико било у добити, а то није тако, јер је то је приказ тренутног стања. Пословање се иначе тако не приказује. Раичевић се сложио са тим да се ресторан морао преузети, али сматра да се од првог дана ствари стављају под тепих. Нагласио је да су укупни приходи за осам мјесеци пословања НП Скадарско језеро 265.000 еура, од којих приход од улазница

УПРАВНИ ОДБОР

износи 192.000 еура. Сматра да је основни проблем у раду НП Скадарско језеро лоша наплата улазница.

Предсједник је замолио Финансијску службу да не фризирају податке и да је циљ овог извјештаја процјена да ли је преузимање ресторана паметан потез.

Директорица је објаснила присутнима да се ушло у преузимање ресторана и његово отварање, јер га ЈП није могло дати у закуп због тужбе око јавног позива. Одлучено је да је боље да ресторан ради него да стоји затворен и пропада. Рад ресторана је био тест период и пилот пројекат, јер се од ове имовине морало нешто зарадити. Сматра да тренутно ресторан ради са 30% капацитета, као и да се мора реновирати, јер је у лошем стању, због чега је потребно расписати позив за израду пројектне документације. Мишљења је да ресторан може да доноси приход, али под условом да нико не опструира његов рад и додала да има јако пуно приватних лица који су заинтересовани да га закупе. Директорица Кљајевић је појаснила да приходи ресторана не улазе у пословање НП Скадарско језеро и да би требало видјети да ли да се ресторан дода као нова организациона јединица. Сматра да је позитивно то што је једном броју породица дат хлеб у руке, а да предузеће није у губитку због тога. Казала је да је затварање ресторана оквирно планирано за 1.10.

Маринела Ђуретић је предложила да се о пословању ресторана расправља након његовог затварања када би предузеће имало коначне податке о његовом пословању. Проблем у пословању ресторана су и Јавне набавке.

Предсједник је казао да се резултати неће драстично промијенити и ако се сачека затварање ресторана који свакако лоше ради. Питао је да ли постоји бизнис план за ресторан и на основу чега је одлучено да се он отвори, које су пројекције и какви су параметри. Предсједник је казао да се пословне одлуке доносе на основу одређених пројекција и да ако нисмо способни да га водимо није ни требало улазити у тај посао. Спорно је да ли је одлука била исправна.

Члан УО Ђуровић је казао да је пословање ресторана одувijek било проблематично, да рибњак и ресторан нису били одрживи кад су плантаже управљале њима. Казао је да је круцијални проблем пословања ресторана на Црном језеру било то што се набавка робе плаћала запосленим по високим цијенама, а да је маржа за националне паркове била нула. Сматра да је ризикантно било ући у држање ресторана без озбиљне економске анализе.

Члан УО Шљиванчанин је казао да ЈП није у губитку отварањем ресторана, јер би иначе био затворен, а овако је остварио бар неки приход. Потребно је размислити што је најбоље за ЈП, да ли да га ми држимо или да га изнајмимо.

УПРАВНИ ОДБОР

Предсједник је закључио да је потребно доставити сву документацију за пословање ресторана, као и фактуре набавке и тендерска документација и то у року од два дана.

Предсједник је предложио закључке за ову тачку дневног реда.

За предложене закључке су гласала три члана УО, предсједник и чланови Марић и Ђуровић, док су потпредсједница Шљиванчанин и члан УО Шундић били уздржани.

Закључак 7.1.

УО констатује, на основу извјештаја добијених на сједници УО, да су пословни резултати ресторана НП "Скадарско језеро" изразито негативни те да одлука о његовом отварању није била оправдана.

Закључак 7.2.

УО задужује менаџмент да достави комплетну анализу пословања ресторана (приходи, расходи, залихе) од преузимања до следеће сједнице УО.

Тачка 8

Разно - захтјев за помоћ

Директорица је упознала чланове УО са начином додјеле помоћи. До суме од 500 еура она доноси одлуке и одобрава помоћ, док за износе преко 500 еура УО одлучује. У почетку је било јако пуно захтјева, па је усмено договорено да се због лоше финансијске ситуације обустави додјела помоћи екстерним лицима.

Шеф правне службе Андрија Маројевић је појаснио да додјела помоћи зависи од финансијске ситуације предузећа, као и да је најважније да су финансијским планом одређена средства за њих. Што се тиче самог захтјева и документације раније су прављења правна мишљења у којима је писано да ли је испуњен Правилник који је УО донио. Правилником је прописано за сваку категорију која документација треба да се приложи, а на УО је да доносе Одлуку у складу са финансијском ситуацијом у предузећу, након чега ће је Правна служба формално правно саставити.

За закључак којим УО задужује директора предузећа да у складу са могућностима, а поштујући правилних за додјелу спонзорства, донација и помоћи изађе у сусрет и додијели помоћ у износу од 1.000 еура су гласали сви чланови УО.

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ

УПРАВНИ ОДБОР

Закључак 8.1.

УО је усвојио Одлуку о о финансијској помоћи Миливоју Лучићу.
Одлука је заведена под бројем 01-2918 од 30.09.2021. године.

На основу члана 19 став 1 алинеја 17 Статута Јавног предузећа за националне паркове Црне Горе, Управни одбор овог предузећа, на сједници одржаној дана 27.09.2021. године, усвојио је

ОДЛУКУ о финансијској помоћи Миливоју Лучићу

Одобрава се финансијска помоћ Миливоју Лучићу за потребе лијечења супруге, у износу од 1000, 00 еура.

Средства уплатити на жиро рачун именованог број 535-040010079224720 код Прве банке.

Задужује се Служба за финансијске послове за реализацију ове одлуке.

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања.

Прва сједница Управног одбора је завршена у 15.00 часова.

ЗАПИСНИК ОБРАДИЛА

Радмила Вујотић
Подгорица, 28. октобар 2021 . године

R. Vujotic

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Небојша Поповић

Nebojsa Popovic